

Delno povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delu po ZIUPDV

www.eu-skladi.si

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI IN
INVESTICIJSKI SKLADI
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Projekt DialogPlus - Usposobljeni socialni partnerji v obrti in podjetništvu za učinkovit socialni dialog

Projekt DialogPlus je sofinanciran s strani Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v okviru Operativnega programa za izvajanje kohezijske politike 2014-2020, 11.2 prednostne naložbe »Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno s sektorskimi in teritorialnimi dogovori za spodbujanje reform na državni, regionalni in lokalni ravni«, 11.2.2 specifičnega cilja »Krepitev usposobljenosti socialnih partnerjev v procesih socialnega dialoga, zlasti na področju politik trga dela in vseživljenjskega učenja«.

VSEBINA PREDSTAVITVE

1. Vsebina ukrepa
2. Upravičeni delodajalec
3. Časovna omejitev
4. Način in vsebina odreditve začasnega čakanja na delo
5. Višina nadomestila plače
6. Višina delnega povračila izplačanega nadomestila plače
7. Delavci s pravicami iz socialnih zavarovanj
8. Pravice in obveznosti delavcev
9. Obveznosti delodajalca
10. Vračanje prejetih sredstev
11. Postopek in način uveljavljanja povračila nadomestila plače
12. Izvajanje nadzora nad dodelitvijo subvencije
13. Kombinacija ukrepov
14. Kazenske določbe

VSEBINA UKREPA

- pravna podlaga: **Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19** (ZIUPDV, Uradni list RS št. 98/2020 z dne 10.7.2020)
- ureja se **povračilo izplačanih nadomestil plače** delavcem pri upravičenih delodajalcih, ki jim začasno ne morejo zagotavljati dela zaradi posledic epidemije in jih zato **napotijo na začasno čakanje na delo iz poslovnih razlogov**

UPRAVIČENI DELODAJALEC

Pravico do ukrepa lahko uveljavlja **vsak delodajalec v RS**, ki začasno ne more zagotavljati del zaradi posledic epidemije, razen:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna RS oz. proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 višji od 70 %
- delodajalec, ki opravlja finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v **skupino K po SKD in ima več kot 10 zaposlenih na dan 13.3.2020**
- tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije EU v RS
- če ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih pobira davčni organ, **če ima neplačane zapadle obveznosti na dan vložitve vloge**. Šteje se, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti tudi, če **na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih 5 let do dne oddaje vloge**
- če je nad njim uveden postopek stečaja **ali če se nahaja v likvidacijskem postopku**

UPRAVIČENI DELODAJALEC

Delodajalec mora, na podlagi lastne ocene, izkazovati tudi upad prihodkov zaradi epidemije, in sicer:

- upad prihodkov v letu 2020 za več kot 10 % glede na leto 2019
- če niste poslovali v celotnem letu 2019 oz. 2020: znižanje povprečnih mesečnih prihodkov za leto 2020, v primerjavi s povprečnimi mesečnimi prihodki leta 2019, za več kot 10 %
- če v letu 2019 niste poslovali: znižanje povprečnih mesečnih prihodkov v letu 2020, glede na povprečne mesečne prihodke do 12. marca 2020, za več kot 10 %
- prihodki so čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo
- do ukrepa so upravičeni tudi delodajalci, ki imajo **status humanitarne ali invalidske organizacije**, tudi če **ne dosegajo pogoja upada prihodkov**

ČASOVNA OMEJITEV

- ukrep se uporablja od 1.7.2020
- napotitev na začasno čakanje lahko traja **najdlje do 31.7.2020**
- Vlada RS lahko s sklepom ukrep največ 2x podaljša za obdobje 1 meseca, vendar **ne dlje kot do 30.9.2020**
- podaljšanje ukrepa **do 31.8.2020** (Sklep o podaljšanju ukrepa delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo, Uradni list RS št. 104/2020 z dne 24.7.2020)

NAČIN IN VSEBINA ODREDITVE ZAČASNEGA ČAKANJA NA DELO

Začasno čakanje na delo delodajalec odredi delavcu **PISNO!**

Vsebina napotila (odredbe/sklepa):

1. čas začasnega čakanja na delo
2. možnosti in način poziva delavcu, da se predčasno vrne na delo
3. višina nadomestila plače

VIŠINA NADOMESTILA PLAČE

- v času začasnega čakanja na delo ima delavec pravico do nadomestila plače v skladu s 138. členom Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1), to je **80 % osnove**
- nadomestilo ne sme biti nižje od minimalne plače
- za čas trajanja ukrepov iz tega zakona, velja zgoraj navedena višina nadomestila **za vse delavce, ki delajo pri delodajalcih, upravičenih do subvencije** (tudi delodajalec, ki bo torej napotil delavce na čakanje na delo in ne bo uveljavljal delnega povračila nadomestila plače, mora delavcu izplačevati nadomestilo, ki ni nižje od minimalne plače)

VIŠINA DELNEGA POVRAČILA IZPLAČANEGA NADOMESTILA PLAČE

- višina delnega povračila izplačanega nadomestila plače znaša **80 % nadomestila plače** (torej 80 % od izplačanih 80 %, razen če gre za min. plačo)
- višina povračila je omejena z višino najvišjega zneska denarnega nadomestila za primer brezposelnosti, to je **892,50 EUR**
- preostalo razliko krije delodajalec
- delodajalcu pripada povračilo nadomestila plače za dejansko mesečno oz. tedensko obveznost, za prazničen in drug dela prost dan, določen z zakonom, če bi **delavec na ta dan dejansko delal**
- delodajalec, ki je neposredni ali posredni uporabnik proračuna RS oz. proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 **nižji od 70 %**, lahko uveljavlja povračilo nadomestila plače **le v višini deleža, ki je enak deležu njegovih prihodkov iz nejavnih virov**

DELAVCI S PRAVICAMI IZ SOCIALNIH ZAVAROVANJ

- če je delavec ob napotitvi ali med trajanjem začasnega čakanja na delo, **upravičen do odsotnosti z dela** (na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu **ali druge upravičene odsotnosti**) s pravico do nadomestila plače ali plačila prispevkov, **se nadomestilo plače v tem času ne izplačuje**
- če je delavec upravičen do dela s krajšim delovnim časom in prejema **delno nadomestilo** (na podlagi prepisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu), se nadomestilo plače v tem času **izplačuje v sorazmernem delu**, delavec pa zadrži pravico do prejemkov oz. plačila prispevkov iz socialnih zavarovanj po teh predpisih, kot da bi delal

PRAVICE IN OBVEZNOSTI DELAVCEV

- delavec ohrani vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, razen tistih, ki so izrecno drugače urejene
- delavec ima dolžnost, da se na zahtevo delodajalca vrne na delo **do 7 delovnih dni v tekočem mesecu**, o čemer mora delodajalec **predhodno obvestiti Zavod RS** za zaposlovanje
- če delavec v času začasnega čakanja na delo izrabi pravico do letnega dopusta, ima pravico do polnega nadomestila (100 %) za čas, ko je na letnem dopustu

OBVEZNOSTI DELODAJALCA

1. v obdobju prejemanja subvencije, mora delodajalec delavcem **izplačevati nadomestila** plače
2. delodajalec, v obdobju prejemanja, **ne sme odrediti nadurnega dela ali začasno prerazporediti delovnega časa**, če to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju na delo
3. če delodajalec delavca pozove, da se vrne na delo, o tem **predhodno obvesti Zavod RS za zaposlovanje**

OBVEZNOSTI DELODAJALCA

4. v času prejemanja nadomestila plače, **ne sme odpustiti delavca, za katerega je uveljavljal povračilo nadomestila plače ali odpovedati pogodbe večjemu št. delavcev iz poslovnih razlogov** (razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 13.3.2020 in delodajalec za te delavce ni uveljavil subvencije po ZIUOOPE ali ZIUZEOP)

OBVEZNOSTI DELODAJALCA

Kdaj gre za večje število delavcev?

Če delodajalec ugotovi, da bo v obdobju 30 dni postalo nepotrebno:

- delo najmanj 10 delavcev, če delodajalec zaposluje več kot 20 in manj kot 100 delavcev,
- delo najmanj 10 % delavcev pri delodajalcu, ki zaposluje najmanj 100, vendar manj kot 300 delavcev,
- delo najmanj 30 delavcev pri delodajalcu, ki zaposluje 300 ali več delavcev.

OBVEZNOSTI DELODAJALCA

Kako in kdaj bo delodajalec obveščal zavod v primeru, da bo delavca poklical nazaj na delo:

- na enak način kot doslej
- obveznost obveščanja nastane po tem, ko zavod delodajalcu izda sklep, s katerim je delodajalcu odobreno povračilo nadomestila plače
- **po elektronski pošti** na naslov gpzrsz@ess.gov.si:
 1. sklic na št. vloge
 2. naziv delodajalca
 3. imena zaposlenih, ki jih boste poklicali nazaj na delo
 4. datum, ko se morajo zaposleni vrniti nazaj na delo

OBVEZNOSTI DELODAJALCA

Kako in kdaj bo delodajalec obveščal zavod v primeru, da bo delavca poklical nazaj na delo:

- pri ponovnem vpoklicu zaposlenega na delo, **ki traja več kot 7 dni** v mesecu **ni potrebna nova vloga** (če zaposlenega, ki ste ga v tekočem mesecu že poklicali nazaj na delo za 7 dni, znova pokličete (npr. 8. dan), vam ni treba predložiti nove vloge)
- za zaposlenega, ki dela več kot 7 dni v mesecu, pošljete novo odredbo/sklep o napotitvi na začasno čakanje na delo na elektronski naslov: gpzrsz@ess.gov.si, z navedbo št. sklepa o povračilu izplačanih nadomestil plače

VRAČANJE PREJETIH SREDSTEV

Delodajalec mora **v celoti vrniti prejeta sredstva**, če:

- **pogoji za upad prometa** (več kot 10 %), ob predložitvi letnih poročil za leto 2020, **ne bodo izpolnjeni**
- v obdobju prejemanja subvencije, delavcem **ne izplačuje nadomestila** plače
- v obdobju prejemanja, **odreja nadurno delo ali začasno prerazporedi delovni čas**, kljub temu, da to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju na delo
- če delavca pozove, da se vrne na delo, o tem pa **predhodno ne obvesti Zavoda RS** za zaposlovanje
- začne postopek likvidacije v obdobju prejemanja sredstev ali v obdobju po prenehanju prejemanja sredstev, ki je enako obdobju prejemanja sredstev

POSTOPEK IN NAČIN UVELJAVLJANJA POVRAČILA NADOMESTILA PLAČE

- pravico do uveljavljanja povračila izplačanih nadomestil plače se uveljavi z **vlogo v elektronski obliki pri Zavodu RS za zaposlovanje v 8 dneh od napotitve** delavca na začasno čakanje na delo, **najkasneje pa do 31.7.2020 oz. do 31.8.2020 (v primeru podaljšanja še do 30.9.2020)**
- v primeru, da je delodajalec napotil delavce na začasno čakanje na delo že pred uveljavitvijo tega zakona, za obdobje od 1.7.2020 dalje, je lahko vložil vlogo **v 8 dneh od uveljavitve tega zakona**, če je izpolnjeval vse pogoje za uveljavitev pravice
- delodajalci, ki ste oddali vlogo do 31.7.2020 in želite uveljavljati povračilo tudi v avgustu, oddate **NOVO vlogo v 8 dneh** od napotitve (če je napotitev s 1.8.2020, predložite novo vlogo najkasneje do 9.8.2020)

POSTOPEK IN NAČIN UVELJAVLJANJA POVRAČILA NADOMESTILA PLAČE

- vloga je dostopna na portalu za delodajalce
- vlogi delodajalec predloži **oceno upada prihodkov (izjava)**, za katero kazensko in materialno odgovarja, ter **dokazila o napotitvi delavcev** na začasno čakanje na delo (odredbe/sklepi)
- delodajalec, katerega zaposlitve so neposredno ali posredno sofinancirane iz proračuna RS preko posebnih programov in lahko uveljavlja povračilo nadomestila plače le v višini razlike med polnim sofinanciranjem in siceršnjo subvencijo, v **vlogi navede delež financiranja iz proračuna RS**

POSTOPEK IN NAČIN UVELJAVLJANJA POVRAČILA NADOMESTILA PLAČE

- zavod o vlogi odloči s **sklepom v roku 15 dni**
- delno povračilo se izplačuje **mesečno**, in sicer **deseti dan meseca**, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače po tem zakonu
- delodajalcu pripada povračilo nadomestila za dejansko mesečno oz. tedensko obveznost, za prazničen in drug dela prost dan, določen z zakonom, če bi delavec na ta dan dejansko delal

IZVAJANJE NADZORA NAD DODELITVIJO SUBVENCije

- nadzor nad dodelitvijo in izplačevanje subvencije opravlja **Zavod RS za zaposlovanje**
- zavod ima pravico brezplačno pridobivati podatke o delavcih, za katere delodajalec prejme subvencijo, iz obstoječih zbirk osebnih podatkov FURS, ZPIZ, ZZZS, CRP in od delodajalca
- inšpekcijski nadzor opravlja **Inšpektorat RS za delo**

KOMBINACIJA UKREPOV

Subvencija **se lahko kombinira tudi z drugimi ukrepi za podporo ohranjanju delovnih mest** (npr. subvencioniranje skrajšanega delovnega časa), če kombinirana podpora ne povzroči prekomernega nadomestila za stroške plač posameznega delavca.

Isti delodajalec bo torej lahko imel tako delavce na začasnem čakanju na delo kot tudi delavce na skrajšanem delovnem času in bo, ob izpolnjevanju pogojev, upravičen do **subvencije za oba ukrepa**.

KAZENSKÉ DOLOČBE

- z globo od **3.000 do 20.000 EUR** se kaznuje delodajalec:
 1. ki izplača nadomestila plače v nasprotju z zakonom
 2. če v času prejemanja delnega povračila nadomestila plače odredi nadurno delo delavcem **ali začasno prerazporedi delovni čas**, če bi to delo lahko opravil z delavci na začasnem čakanju na delo
 3. če ne obvesti zavoda v primeru, da delavca pozove, da se vrne na delo
 4. ne omogoči administrativnega in finančnega nadzora
 5. **v času prejemanja nadomestila plače, odpusti delavca, za katerega je uveljavljal povračilo nadomestila plače ali odpove pogodbe večjemu št. delavcev iz poslovnih razlogov** (razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 13.3.2020 in delodajalec za te delavce ni uveljavil subvencije po ZIUOOPE ali ZIUZEOP)

KAZENSKÉ DOLOČBE

- z globo **od 1.500 do 8.000 EUR** se kaznuje **manjši delodajalec** (zaposluje 10 ali manj delavcev)
- z globo **od 450 do 2.000 EUR** se kaznuje **odgovorna oseba** delodajalca
- z globo **od 450 do 1.200 EUR** se kaznuje **delodajalec posameznik**

Združenje delodajalcev obrti
in podjetnikov Slovenije GIZ

DialogPlus

HVALA ZA POZORNOST

Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije
Celovška 71, 1000 Ljubljana

www.zdops.si
info@zdops.si